GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Kiosk K. „Buffet"

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK, 1 OKTOBRA 1935 | BROJ 276

Otvorene bilješke i napomene

Danas je neobična, a svakako i nezahvalna stvar, da se neko usudi prigovoriti, i u četiri oka, pojavama koje bi morala da javno pokudi neovisna i svjesna svoje dužnosti — štampa. Nažalost naše novine, uzevši ih uopće, gledaju na što obilatiju zaradu, pa kako je u kojoj banovini raspoloženje tako se otprilike udesuje i pisanje dotičnih dnevnika vodeći računa o što brojnijoj rasprodaji! Je li to poziv dnevnoj štampi? Nije li joj prva dužnost socijalna i rodoljubna, a i humana: upozoriti javnost na zablude, pogrješke i strasti koje su na štetu, u našem slučaju, našoj zajednici nacionalnoj — našoj mladoj državi? Pa — ko to, imalo obrazovan, ne bi znao? O takovim stvarima debatirati, bila bi danguba. Redakcije naših novina graknule bi jednodušno: „Zar mi ne vršimo svoju kulturnu i nacionalnu dužnost? Ko si ti, da nam soliš pamet?"

Uvjeren sam da ne bi nijedan dalmatinski dnevnik naštampao ovaj moj članak! Šibenska „Tribuna", pa sve da nije dnevnik, imaće odvažnost da ga štampa.

Neka govore činjenice. Ko se nije odrekao zdrava razuma i poštena srca, neka mi jasno odgovori, a ja ću se javno pokajati i priznati, u ovom pitanju. svoju zabludu ako mi je ko dokaže.

Pred koju nedjelju bijaše podignut u Zagrebu spomenik don Frani Buliću. Velikim ljudima, herojima karaktera, neumornim pregaocima za nauku, trudbenicima, skoro fanaticima, za sve što je na korist istini, nauci i napretku; ljudima koji su predestinisani da svaki dah svojega života posvete dobroti nesamo svojega naroda već uopće ljudstva i čovječanstva; ljudi koji — kako reče naš pjesnik — „izgore kao alem-kamen bez kala" — u mukotrpnom zemskom životu; ljudi kojima Bog dade vrline i talenat, a oni, svijesni svoga poziva, izvršiće poziv Božji pregarajući sebe za dobro i narodnih i čovječanskih ideala; takovi izabranici zaslužuju najdublje poštovanje svoga naroda, a ujedno narod, izkazujući im harnost i blagodarnost, pokazuje svoju kulturnu visinu, jer je dozreo da cijeni što je najdragocjenije, a to su vrline i kreposti utjelovljene u jednom čovjeku, odabraniku, pretstavniku nesamo svoje nacije već naprednog čovječanstva. Da Don Frano Bulić pripada takovim rijetkim pojavama i u Jugoslaviji i u savremenoj Evropi, vjerujem i vjerovaću!

Je li veliki Bulić zaslužio spomenik, i to usred našeg bijelog grada Zagreba? Jest! Ali, kao što u to vjerujem, tako isto mislim, da Don Frane *nije nikako zaslužio*, da se upravo u taj svečani dan, njemu posvećen, njemu određen, kadá je naš narod, osobito onaj dio našega naroda iz Dalmacije, gdje je Bulić ugledao svijetlo Božje, dohrlio da se pokloni uspomeni jednog od najvećih ljudi što ih je porodila Dalmacija, da se baš taj dan općeg narodnog pieteta i slávlja pretvori u: Iskáze manifestacijâ, čisto namijenjenih drugim ljudima, tako da je izgledalo, da je taj dan, Don Franin dan, pomračio u oblacima zaboravi, a sav pietet, i klicanje i poklonstvá, i sve ono što se zove „spontána i frenetična manifestacija" prešla na nekoga drugoga, živoga koji uživa simpatije i kojemu, ne znam, jesu li, uprav u taj dan, bile i ugodne i te izjave privrženosti, kad i on sam htjede da posveti jedino Don Frani Buliću! Biću slobodan, pa ću da izrazim i ovu sopstvenu pretpostavku. Gospodin Maček, vođa jednog dijela hrvatskog naroda, politički na svoj način orijentiranog, mislim da nije u duši odobravao te manifestacije, u nezgodan čas udešene, jer sam uvjeren, da on daleko više poštuje velikana Bulića negoli mase koje su njemu manifestirale, i da bi on daleko više uživao, da bude taj cijeli dan bio posvećen: *samo i samo Don Frani*.

Koliko pratim našu javnu štampu, nisam opazio da je ijedna novina tome prigovorila! Nije li bila dužnost naših novina da iskreno i otvoreno kažu, da nije — u najmanju ruku — podesno i, po naše današnje prilike, zrelo i ozbiljno jednu kulturnu manifestaciju prvog stepena, dostojnu najkulturnijeg naroda, pretvoriti u jednu čistu simpatiju političkog značenja, koju — stalan sam — nije htio ni sam miljenik tih, nazovimo ih, narodnih masá.

Druga stvar, koja je na me (čitajući zagrebačke novine) žalosno djelovala, ta je, da je govor g. pretsjednika Jugoslovenske Akademije, Dr. Bazale, bio prekidan i da se uopće nije mogao čuti, pâ je Dr. Bazala morao svoj govor opet štampati u novinama da se vidi radi čega ne dadoše mu (t. j. masa) da govori. U tom govoru nema ni slovca, koje ne bi bilo dostojno i velikog Bulića ili koje ne bi bilo dolično pretsjedniku naše prve kulturne ustanove. Ko snosi odgovornost da se takova, uzvišena svečanost pretvara u nešto nekulturno — neevropsko?! Zar je nekome bilo nejasno, ili čak krivo, da je Dr. Bazala kazao da je Don Frane bio pacifista?! Neka mi protumači neko od onih koji bijahu kod podignuća spomenika, zašto takov moralni napadaj nâ g. pretsjednika Akademije koji odaje počast velikom pokojniku, članu Akâdemije??

Suviše, bilo je i stranih novinara tom prilikom u Zagrebu, pa šta će oni reći; šta će po stranom svijetu pripovijedati o nama? Znamo li mi, Hrvati, dostojanstveno — po evropsku podizati spomenike svojim velikim pokojnicima? Znamo li sačuvati dužno poštovanje prema reprezentantu svoje Akâdemije, učenjaku svjetskog glasa? Znamo li razlikovati kulturne manifestacije od političkog, časovitih, katkada prkosnih, hirovitih napadaja??

Eto — to bih želio, da naša dnevna štampa, po svojoj dužnosti, upozori nâšu, punu temperamentâ, javnost! Mi trebamo još uzgoja (čast izuzecima!) i uzgajanja: nacionalnog, političkog i društvenog! Tu može naša štampa, ako hoće, da koristi mnogo, a napose nama u Dalmaciji.

Dr. Mirko Perković

Prag se osjeća ugroženim

Prag 1. — Lov u Romintenu koji se održao izmedju g. Goeringa i g. Gömbösa izazvao je u pragu zaprepaštenje, táko da su tamo sva ostala politička pitanja potisnuta u pozadinu. Svi politički krugovi i čitava štampa neprekidno postavljaju pitanja o pravom uzroku putovanja g. J. Gömbösa u Njemačku, pri čemu se listovi natječu u pesimističkim komentarima. Taj je pesimizam potencirala trancuska desničarska štampa, koja smjelo tvrdi da Njemačká nâmjerava od Mađarske napraviti operativnu bazu za zračne napádaje protiv Sovjetske Unije, isto kao što je i ova (SSSR) to učinila od Čehoslovačke protiv Njemačke.

USA i bojkot Italije

Washington 1. — Ministarstvo trgovine objavilo je pregled gubitaka, koje bi pretrpjele Sjedinjene Države ako bi Društvo Naroda primjenilo sankcije protiv Italije. U tom su pogledu uzeti u obzir samo trgovački odnosi Sjedinjenih Država sa Italijom, pa se pokazalo da bi gubitak iznosio 5 milijona dolara mjesečno.

Iznenadni manevri američke flote

San Pedro 1. — Admiral Reeves vrhovni komandant ratne mornarice Sjedinjenih Država izdao je svim raznim brodovima naređenje da budu spravni za taktičke vježbe. koje su već jučer počele a trajat će do petka.

Italija se sprema

Niva talijanska luka u Tropolisu u koju je doplovila jedna talijanska eskadra. I ovdje se Italija sprema za svaki slučaj rata

Iščezli dokumenti

Pariz 1. Nakon što su nedavno u Strassburgu (Francuskoj) bila uhapšena dva moskovska agenta, koji su nosili ruski novac za podupiranje francuske komunističke stranke, jučer je francuska policija uhapsila nekoliko članova velike francuske fabrike oružjâ u Mühlhausenu, okrivivši ih dâ su stajali u vezi sa spomenutim agentimá i da su nepovlašteno odnijeli neke vrlo važne industrijske dokumente, koji su pretstavljali planove novih izuma na području ratne industrije, a koji planovi su morali ovih dana biti patentirani.

Talijanske zračne izviđnice nad Dardanelima

Atena 1. — Prema vijestima koje su stigle iz Samosa jučer je odletjelo 16 talijanskih hidroaviona uzduz maloazijske obale u pravcu Dardanela gdje su letjeli u visini od 1500 do 2000 metara i gdje su posmatrali i snimali formacije i kretanja turske flote.

Strahoviti pad talijanske valute

Ženeva 1. — Jučer je talijanska lira još uvijek padala tako da je prije jučerašnjeg zatvaranja zürlške burze pala za 42 posto. Poslijednje finansijske mjere talijanske vlade katastrofalno su uticale i na talijanske burze. Vrijednosni papiri padaju još uvijek. Gubitci na milanskoj burzi dostigli su sumu od 675.000.000 lira Doznaje se da 15 najjačih burzovnih sensala milanske burze stoje pred slomom.

Prema pisanju francuske štampe pregovori Gömbösa u Berlinu upereni su protiv male Antânte i Sovjetske Rusije.

Napori g. Titulescu-a

Warszava 1. Fantastične vijesti o nekom uvlačenju Poljske u kombinacije o kojima se sada raspravlja prigodom posjete g Gömbösa Njemačkoj, kategorički se demantiraju od čitave poljske štampe. No poljski listovi ipak citiraju kombinacije londonske i pariške štampe, koje su za Poljsku od izvjesnog simptomatičnog interesa.

„Express Poranny" koji pripada vladinoj grupi piše da je Poljska već navikla da se s vremena na vrijeme prave nepoželjne kombinacije sa njezinom vanjskom politikom. Takove kombinacije šire agencije „Sud—Est" i „Radio—Zentrale" za koje je poznato da ih plaća rumunjski ministar vanjskih posala N. Titulescu. I ovog puta je N. Titulescu, piše dalje list, htio zamutiti vodu e da tako uzmogne uspješno loviti i to zato jer se jako povećava otpor jednog dijela rumunjske javnosti protiv rumunjsko—ruskog pakta, koji bi omogućio Sovjetima pravo vojničkog prelaza preko Rumunjske. Taj otpor rumunjske javnosti spriječava potpisivanje spomenutog pakta. E da g. Titulescu, završava list, pridobije i taj veliki dio rumunjske javnosti za svoju tezu, genijalno je izmislio da Poljska ne želi više produljiti ugovor o rumunjsko—poljskom savezu, već da želi pristupiti u blok koji bi sačinjavale Njemačka, Mađarska i po tvrdnjama Titulescuovim i Poljska i to sve u namjeri da oslabi Rumunjsku.

Predjel jelena, zlata i krzna

Moskva. — U Habarovsk se vratila ekspedicija narodnog komesarijata poljoprivrede, koja je tri godine ispitivala Penžinski i Oljuterski rajon na Kamčatci. Agronomi, geobotaničari i zootehničari su temeljno proštudirali prirodna bogatstva rajona, uslove za gajenje jelena, za poljoprivredu, ribliu i kožarsku industriju.

U razgovoru sa saradnikom moskovske „Pravde" vodja ekspedicije agronom Orelskij rekao je: „Penžinski rajon ima najboije uslove za gajenje jelena. Ekspedicija se detaljno upoznala s najvećim u tom kraju sovhozom, koji ima 12.000 jelena. Direktor sovhoza Nikitenko već duže vrijeme živi u logorima za gajenje jelena, ko jima je posvetio čitav svoj život. Tražeći dobru letnju pastvinu je Nikitenko došao lani sa stadom do Beringovog mora. Tamo je udaljen 800 km od sovhoza u porečju rijeke Ukaoljat našao krasne livade.

U porečju rijeke Omolan je ekspedicija otkrila do sada nedirnuta ogromna bogatstva šuma i divljači. U tim šumama su odlične prilike za lov i industriju krzna. U omolomskim šumama je mnogo sibirskih lisica, hermelina i polarnih lisica.

Naročito interesantan materijal je ekspedicija donijela sa obale Penžinskog morskog zaliva. Tamo su otkrivena bogata nalazišta uglja. Ugalj taj ima malo pepela, dugo održava plamen i prelazi u koks. Otkriveni su i slojevi bijelog i zelenog mramora, dalje hromita, zlata, platine i radioaktivnih minerala. U oljutorskom rajonu su ogromne perspektive za razvitak jake riblje industrije. Zalihe riba na oljutorskoj obali su neiscrpljive."

Ekspedicija je utvrdila da se u penžinskom rajonu mogu gajiti raž i ječam. Za tri godine je ekspedicija ispitala teritorij od tri stotine hiljada kvadratnih kilometara i izradila je ekonomske mape rajona.

Mutni sjevero-istok

Zagreb 27. — Dok još vlada tjeskobna neizvjesnost glede razvoja događaja u vezi s talijansko abesinskim konfliktom, dotle se već u Europi javljaju kritički znakovi s obilježjem nove opasnosti po evropski mir. Jedan se od tih znakova najoštrije očituje na evropskom sjevero istoku, što je inače bilo i da se predvidi, kad se zna koliko je Njemačka uprla od svojih snaga za svoje vojničko osnaženje i koliko se je u posljednje vrijeme ostentovala prema odnosima u Memelu.

Sad se pojačavaju bojazni zbog eventualnog njemačkog nadiranja u evropski sjeveroistok, jer se gotovo evidentno opaža, kako se u Berlinu računa s tom mogućnošću po izvjesnim njemačkim pripremama. Prominentni francuski listovi registriraju već sada što se u dobro poučenim francuskim političkim krugovima konstatuje, da je, naime, francuska vlada na osnovu posebnih saopćenja stručnjaka upozorila englesku vladu na njemačko naoružavanje u demilitarizovanom porajnskom pojasu i da je već preduzela korake, kako bi se prema tome povela odgovarajuća akcija Društva Naroda.

Potvrđuje se i to, da je francuski poslanik u Berlinu poveo riječ o svemu tome s pretstavnicima njemačkog ministarstva vanjskih poslova. Francuska vlada je k tome, u vezi s traženjem, da bi se fiksiralo englesko stanovište u pogledu evropskih sporova upozorila London i na najnoviji stav i na mjere njemačke vlade u demilitarizovanom Porajnju.

Sve izgleda, da se Njemačka hoće na vrijeme osigurati prema zapadu za slučaj, da bi joj se ukazala zgodna prilika za akciju prema istoku. To je razumljivo, jer bi takova akcija bila osuđena mahom na neuspjeh, ako bi Njemačka bila izložena na zapadu.

Saznaje se i to, da je Društvo Naroda već primilo dokumentovane dokaze o tome, kako Njemačka krši ugovorne zaključke odnoseće se na Porajnje. Kao potpisnice lokarnskog ugovora o tome su obznanjene već i Italija i Belgija. Radi toga se ovih dana i vode važni vojno politički razgovori između Pariza i Brux llesa, a zna se i to, da je talijanski maršal Badoglio za svog nedavnog boravka u Francuskoj, raspravljao s francuskim pretstavnicima o njemačkom naoružavanju u Porajnju.

Možda će već u ovom zasjedanju Društva Naroda biti o tome povedena posebna diskusija. Očekuju se stoganez [illegible] ne prikosnovenosti, i da se Poljska nije odrekla svojih aspiracija na Litvu.

Pred ovakvim mogućnostima očito je da je uloga Engleske od prestudne važnosti. Njena briga za održanjem mira morat će se jednako očitovati i na evropskom sjevero-istoku. Inače bi taj mir bio ozbiljno ugrožen.

Dinko Sirovica.

s najvećim interesom izjave engleskog ministra vanjskih poslova sir Hoare a, samo se ne zna hoće li te izjave biti date diplomatskim putem ili u razgovoru s Lavalom u Ženevi.

Nije isključeno da se engleska vlada odluči na povećanje engleskog naoružanja, ali je više nego izvjesno, da će se ovo dovesti do uže saradnje između Engleske Francuske i Belgije, dakako na čisto defenzivnoj bazi.

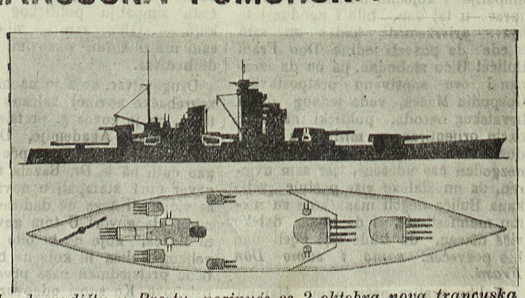
Što se pak tiče njemačkih namjera prema evropskom sjevero-istoku, naročito u vezi s problemom Memela, može se već sada naslutiti, da će se te namjere razviti ili stegnuti prema tome, kako će se razvijati situacija u vezi s opasnošću rata u istočnoj Africi. Svakako stoji to, da će se Berlin dobro promisliti prije nego li se odluči na išta slično, jer mu sadanji slučaj Italije može da bude vrlo umjesna pouka. U Ženevi su Laval i Eden imali baš zato mnogo razgovora i pri tome je Eden izjavio, da je njegova vlada spremna sklopiti s Francuskom cijeli niz sporazuma, koji bi jamčili trajnu i aktivnu francusko englesku saradnju u Evropi. Tom je prilikom Eden izjavio i to, kako je Vel. Britanija dugo vremena trebala dok je upoznala značaj i vrijednost kolektivne sigurnosti, ali da su je najnoviji događaji o tome uvjerli i da sad vidi i osjeća potrebu takove politike i u Africi i u Evropi.

Može se s velikom pouzdanošću očekivati, da će sada Engleska u tom smislu i pravcu preuzeti jače i dalekosežnije obaveze.

U nizu ovih konstatacija i razmatranja ne smije se propustiti činjenica, da su se ovih posljednjih dana vodili dugi razgovori između g. Titulescua i sovjetskih ženevskih delegata zbog sklapanja rusko-rumunjskog ugovora, koji bi bio analogan ugovoru između Moskve i Praga. Do tog će ugovora bez sumnje doći i time će biti proširena mreža ugovora u istočnoj Evropi. Narednog mjeseca g. Titulescu bi morao da posjeti Moskvu.

Sve je ovo u vezi s onom opasnosti, koja prijeti iz Memela, gdje su se 29 o. mj. vršili izbori, koji će tome kraju dati novo političko zastupstvo. Nakon tih izbora može lako da nastane veća zategnutost između Litve i Njemačke, od čega bi se mogao da izrodi konflikt između Rusije s jedne, te Poljske i Njemačke s druge strane, jer je poznato, da je Litva danas najuže povezana uz Rusiju, koja je preuzela ulogu zaštitnice litavske

FRANCUSKA POMORSKA ODBRANA

Na brodogradištu u Brestu porinuće se 2 oktobra nova francuska oklopnjača „Dunkerque", koja će biti najbolje oružani brod u francuskoj mornarici. Na 26.500 tona biće u prednjem dijelu na dva tornja 8 topova po 33 cm; a u stražnjem dijelu 16 topova po 13 cm. Na brodu će se još nalaziti 40 mašinskih pušaka i mnogo lakih topova, među kojima i kontraavijonskih. Naša slika prikazuje siluetu broda i način kako su na brodu topovi postavljeni.

Ovih dana šaljemo svima opomene za stari dug pretplate. U narednom broju priložićemo ček. uplatnice. Upozoravamo svakoga da ako nam ne pošalje odmah dužnu pretplatu definitivno će mu se list obustaviti i predati sudu rač. ne utuženje za sve vrijeme od kad je redovito list primao a nije plaćao.

COPPERPAINT podmorna boja garantirana za godinu dana zprobana od iskusnih pomoraca Svih vrsti suhih i uljenih boja, lakova, firnisa, katrama, blaka, karbolineja, kistova, stuka, pakla i sve u tu struku spadajuće predmete, najbolje kvalitete uz umjerene cjene i solidnu poslugu.

Preporuča se

Viktor Sošić - Sibenik

Specijalna trgovina bojaiaka

Trg Stjepana Radića, kod crkve Sv. Ivana,

Smrtnik tekućina za uništavanje insekata kao za muhe, komarce, stjenice i drugu gamad. Nadmašuje svedruge preparate kao ukvalitetu tako i u jeftinoći Probajte i uvjerite se.

Licitacija za opskrbu bolnice u Biogradu n-m

Na osnovu čl. 82 Zakona o državnom računovodstvu i ovlaštenja Kr. Banske Uprave Primorske Banovine Vl. Br. 23h22 od 14 IX 1935 god., održaće se dana 10 oktobra t. g. u 11 sati prije podne, u kancelarji bolnice prva ofertalna licitacija za slijedeće nabavke: a) govedine i teletine; b) kruha; c) mlijeka; d) svih drugih živežnih namirnica t. j. tjestenine, pirinča, šećera, kave, svinjske masti, maslinovog ulja itd. te sapuna, sode za pranje i petrolja, a za vrijeme od 15 oktobra 1935 do 31 marta 1936 godine.

Kaucije treba da budu predane blagajni bolnice najkasnije do 10 sati dana licitacije.

Kaucija za meso iznosi Din. 3000, za kruh Din. 1000, za mlijeko Din. 1200, a za sve druge životne namirnice i druge stvari 1550 dinara.

Strani državljani plaćaju dvostruki iznos.

Uslovi za ovu licitaciju mogu se vidjeti i dobiti u kancelariji bolnice za vrijeme uredovnih časova.

Br. 1083.

Biograd n/m dne 7 septembra 1935.

Uprava Banovinske Bolnice „Kralja Aleksandra I."

Upravnik bolnice:
Dr. Barišić, s. r.

GRADSKE VIJESTI

Kada će se već stati na put neurednostima na pošti

Najozbiljniji apel ugl. Direkciji u Splitu

Već u nekoliko mahova pisali smo o zadocnjenju pošte, nadajući se da će se u buduće više paziti na to. Međutim vidimo nažalost da se ovakva zadocnjenja i nadalje redovito dešavaju. Tako je na pr. zadnji broj „Tribune“ stigao u Knin tek u nedjelju ujutro i oko 11 sati podijeljen, i ako je u Šibeniku *predata pošti još u petak na veče!!!*

Krajnje je već vrijeme da se ovim neurednostima stane na put. Nadležni bi morali svakako da o ovome povedu malo više računa, jer publika ima prava **da zahtjeva** da se pošta **na vrijeme** uručuje a ne da **zbog nemarnosti** ova trpi štete. Interesantno je da se ove neurednosti dešavaju baš sa poštom koja ide iz Šibenika u Knin ili obratno, kao što smo zadnji put tačno naveli. Mislimo da je već krajnje vrijeme da se uvidi do koga je krivica, te da se ista P.n. gg. strogo kazne, te tako najzad uredi pravilno i pravovremeno stizanje i predavanje pošte u Kninu kao što se radi po cijelom svijetu!

Nadamo se da neće trebati još o tome pisati i apelirati jer bi bila prava sramota!

Godišnja skupština zajednice doma i škole

U nedjelju prije podne u dvorani Sokolskog doma održana je glavna godišnja skupština zajednice doma i škole. Skupština je bila dobro posjećena, ali je mogla biti i bolje obzirom na posjet od prošle godine. Otvorio ju je pozdravnim govorom predsjednik g. Dr. Josip Pasini dodirujući rad u prošlej godini. Zatim daju svoje izvještaje tajnik g. prof. Mali i blagajnik g. prof. Ružević. Iz gornjih izvještaja da se zaključiti da je rad u minulej školskoj godini bio zadovoljavajući. Nadzorni odbor u izvještaju konstatuje potpuno pravilan rad.

Prešlo se zatim na diskusiju o budžetu za narednu godinu. Tom prigodom je rješeno da se jedan dio novca odredi za nabavku školskog kina. Ovom prigodom direktor gimnazije g. Triva objasnio je prisutnima važnost kina za jednu gimnaziju i koristi koje će đaci imati od toga. Dalje je određena svota za ostvarenje đačkog igrališta kao i svota koja će se upotrebiti za kupovinu odjela i obuće siromašnim a marljivim đacima. Isto tako predvidjena je i svota kao pomoć za đačke ekskurzije. Skupština je zatim odobrila i ove godine jednu svotu iz koje će se nabaviti izvjestan broj udžbenika i raspodijeliti najsiromašnijim đacima, kojih ove godine ima veliki broj.

Zatim se prešlo na biranje nove uprave. Tom prigodom došlo je do diskusije i neslaganju u izboru pojedinih članova tako da skupština nije dovršila rad jer ima da izabere još neke svoje upravne organe. Zato će se u najskorijem vremenu opet sastati kako bi se i ova stvar uredila.

„PRAVI FRANCK“ potreban je za svaku kavu, za čistu zrnatu kao i za žitnu kavu (sladnu ili običnu ječmenu kavu). On usavršava ukus kave, daje joj punoću i krepčinu, te ističe njenu aromu. — Od njega poprima kava krasnu zlatnu — smeđu boju.

„Pravi Franck“ dobiva se iz oplemenjene cikorije, koja je zbog svojih ljekovitih sastojaka poznata u medicini već stotinama godina.

ŠTRAJK PEKARA U ŠIBENIKU

Jučer ujutro građjanstvo je bilo iznenadjeno kada je vidjelo da su sve pekarnice zatvorene i da ni jedna ne peče kruh. Sav svijet je nagrnuo u pekarnicu g. Šare, i tu se po cijeli sat i više čekalo na red da bi se dobio kruh. Ubrzo se doznalo da su svi pekari stupili u štrajk, zbog toga što pekara g. Šare proizvodi i prodaje kruh.

Još ranije zanatsko udruženje u Šibeniku kao i Komore u Splitu i Beogradu protestovale su kod nadležnih zbog izdavanja dozvole g. Šari da može na industrijski način proizvoditi izmedju ostalog i kruh. Svi ovi protesti ostali su bez uspjeha. Pekara g. Šare proizvodila je i nadalje kruh i to, kako u Zanatskom udruženju tvrde, na zanatski način i ako na to g. Šare prema propisima nije imao prava, budući je za proizvodnju na industrijski način potrebna mašina, najmanje 15 radnika i maksimalno 8 časova rada. U pekarnici g. Šare, medjutim, zaposleno je svega 13 radnika od kojih svega jedan kvalifikovan, uz to nisu upotrebljavane mašine i radilo se više od 8 časova. Udruženje Zanatlija podnijelo je još 23 t. m. Sreskom načelstvu tužbu protiv ovakovoga rada, ali po njoj nije bilo ništa odgovoreno, a g. Šare je uz to još oborio cijene kruhu.

Pošto su sva ova urgiranja i tužbe ostale bez rezultata, pekari su 27 t.m. uputili Sreskom načelstvu tužbu u kojoj su iznijeli bespravni i protupropisni rad g. Šare sa naznakom da ako se ne postupi po zakonu oni će obustaviti rad na neodredjeno vrijeme. Kako ni na ovu pretstavku nisu dobili odgovor, svi šibenski pekari održali su u nedjelju po podne sastanak na kome je riješeno da se stupi u štrajk i taj svoj zaključak sproveli su odmah u djelo.

— —

Nezávisno od gornjega povodom ovoga štrajka došlo je do jedne stvari koja se morala izbjeći. Naime, niko nije našao za shodno da gradjanstvo pripremi za ovu stvar. Niko nije smatrao potrebitim da ranije najavi eventualni štrajk kako bi gradjani sa time računali. Da se je ranije objavilo moglo se izbjeći da mnogi jučer, naročito ujutru, ostanu bez kruha. O ovome se je moralo voditi računa i postupati onako, kako se svuda u takvim prilikama postupa.

Ipak do podne svo građanstvo bilo je opskrbljeno dobrim kruhom iz pekarnice g. Šare.

SPORT

Nepotrebno stradanje

„HAJDUK“ (Sarajevo) — „OSVIT“ 2:1 (2:1)

Posljedica slabo sastavljenog teama i nesolidnosti linija

U subotu je Osvit neugodno iznenadio. Dva skoro sigurna boda izmaklà su nepotrebno iz đepa. Iako je bio radni dan, cca 1000 gledalaca napunilo je igralište. Da se igralo u nedjelju broj bi bio veći. Publika je došla da potpomaže svog ljubimca i da uživa u njegovoj igri, očekujuć ujedno pobjedu. Grla su bila u akciji naročito poslije postavljenog rezultata i bolje igre u drugom poluvremenu. Kad je koncem igre sudbina bilà zapečaćena, gledaoci su razočarano napustili igralište. Sudijina pištaljka, odsviravši kraj, raspršila je Osvitov san o ulasku u lige.

Oštra prvenstvena igra

Svaki osvojeni bod zlata vrjedi. Zato se igra za njegovo osvajanje izvodi na žestok način, neki bi rekli: muškaračk. Odmah sa polaskom lopte sa centra dalo se naslutiti da će igra biti tiplčno prvenstvena. Sama sčtrina donijela je život i brzo kretanje igrača i lopte. Taj borbeni duh unijela je prva momčad Hajduka i njime prednjačila. Osvit je poprimio, ali ne sa toliko jakosti da bi mogao parirati žestinu gostiju. Što je vrjeme više odmicalo, igra je sve više primala karakter prvenstva, tako da je bilo dosta fauliranja i izazivanja igrača. Svakog časa mogao se očekivati teži incidenat, koji se na sreću nije desio. To nije zasluga sudije već sameg slučaja.

Tok igre

Slijedeći igrači ogledali su se na zelenom polju: Hajduk — Osvit

Čelebičić

Pidin Kranje

Bošnjak Cigambure Stanar

Žanželka Vanek Janežić Šipka Kurtaga

Bizjak Kacijan Bego Perićić Roščić

Zaje Sunko Munitić

Joković Rončević I.

Fančević

Prvo poluvrijeme proteklo je u laganoj premoći Hajduka. Desna strana Osvitove odbrane stvarala je prazninu kroz koju su gosti najčešće navaljivali i postigli dva gola. Roščić i Kacijan promašili su, a s njima i Perićić, 100% sigurne šanse. Prvi gol pao je poslje 10' preko Kurtage. Izjednačio je Kacijan neodbranjivim šutom oko 20'. Minut docnije gosti su opet dobili vodstvo i zadržali ga do kraja. U drugom poluvremenu Zajc igra beka, Bizjak na halfu, a Joković na krilu. Otada je sve bolje išlo. Osvit je kombinatorno igrao dobro i svakog časa se očekivalo izjednačenje. Sredinom poluvremena Rončević je blesiran i izlazi iz igrališta za 8'. Njegovim izlaskom Osvit je popustio. Kad se povratio u igru, momčad je već bila izgubila uzde iz ruku i nije se moglo ništa promijeniti. Osvit je tada bio premoćan, ali nesređen, dok je navala ponajviše upropaštavala situacije.

Osvit je mogao da pobjedi ili da izvuče neriješen ishod.

„Crveni Hajduci“

Momčad gostiju prvi put pretstavila se šibenskoj publici. Njihova igra je i suviše oštra, te vjerujemo da je u Sarajevu teško s njima izaći na kraj. Borbenost i elan glavne su im odlike. Svi su igrači lijepo građeni i veoma žilavi. Osobito su se isticali nad domaćinom u igri glavom.

Golman se dobro postira, veoma je pozrtvovan, ali nesiguran u hvatanju lopte. Bekovi čvrsti i sigurni. Halflinija im je svakako najbolji dio momčadi. Izvrsno pokriva protivnika i daje lopte ponajviše krilima koji su najbolji u napadu.

Preporučili bismo im gentlemansku igru u Sarajevu, jer ne želimo dá se „Osvit“ povrati sa blesiranim igračima!

Crni dan „Osvita“

Osvitova je formà nestalna. Isto tako i njegov način igre. Ipak prvi i glavni krivac subotnjeg poraza je rđav sastav teama. Joković na beku, poslje dugog neigranja, ne odgovara tom mjestu. Zajc je tu signrniji i bolji. Odstranjivanje Bizjaka iz halflinije osjetilo se kao štetno u prvom poluvremenu. Zajc ne samo da ga nije mogao zamijeniti, već je bio očajno slab i sa Jokovićem nije pretstavljao nikakvu zapreku lijevoj strani gostiju. Kad su drugog poluvremena igrači zauzeli svoja stara mjesta, igra je krenula na bolje. Tada je navala pokazàla svoj slabi dan. Bego na centru bio je nemoguć. Nesređeno je vodio návalu i stradao pri svojim poznatim prodorima. — Najgori je svakako u toj liniji bio Perićić. Ne samo što je izgutáo najpovoljnije šanse, već je indolentno pratio igru, a protivniku dijelio izvrsne lopte. Roščić je počeo slabo, ali u drugom poluvremenu je dao dobru partiju. Kacijan je opet bio sve. Zbilja je čudno kolika je marljivost i rad toga igrača, a ne može povoljno da djeluje na svoje suigrače. Halflinija je 45 minuta pijano trčkarala i nije bila u stanju povezàti odbranu sa navalom. Drugog poluvremena ulaskom Bizjaka radila je vrlo dobro. Ovaj izvrsni igrač unio je sigurnost i dokazao svoju vrijednost. Rončević i Fančević izvršili su svoju dužnost na opće zadovoljstvo.

Sudija

Prvo suđenje g. Višnjića u Šibeniku nije nas zadovoljilo. Mora se priznati da nije oštetio nijednu momčad, ali se pokazao bez potrebnog autoriteta i odlučnosti. Neke svoje odluke donio je pod presijom glàsova iz publike.

Pera Zlataper.

— — —

„Osvit“ komb. Reprz. kop. Vojske 4:1 (3:0)

U nedjelju je odigrana prijateljska utakmica gore pomenutih momčadi i završila malom pobjedom Osvitovih rezervi obzirom na izgubljene situacije.

Sudio je odlično g. Maričić P.Z.

— — —

J. R. Š. K. „Šibenik“ — Radio Stanica 1:0 (0:0)

U nedjelju je u Mandalini održana prijateljska trening utakmica izmedju gornjih klubova te se završila zasluženom pobjedom „Sibenika“. Igra je bila fer i dosta živa.

Publike je bilo malo.

— — —

Tennis

A. T. K. (Split) — Tennis-klub (Šibenik) 8:4

U prošlu subotu i nedjelju održana je u Splitu revanš—utakmica te se završila pobjedom Splićana od 8:4. Uzevši u obzir da se igralo na njihovim te[illegible], a uz to da su nastupili u svojoj najjačoj postavi, boljoj nego na utakmici u Šibeniku, ovaj rezultat se može smatrati kao jedan mali uspjeh Šibenika tim prije što je A.T.K. najjači klub na Primorju.

Naši igrači i igračice igrali su uglavnom dobro — bolje nego u Šibeniku. Niko se od njih nije isticao niti nekom boljom niti gorom igrom. Kako se iz rezultata može vidjeti u ne-

kim igrama naši su igrači dosta podbacili kao na pr. gđica Kovačević protiv gđe Karaman. I ostali imaju mànje više svoje slabe tačke. Mixt—double Kovačević—Dr Cindro trebao je dobiti igru jer je u trećem setu vodio sa 3:1, ali tu su oboje popustili i izgubili ga sa 6:3.

I ovaj turnir pokazao je koliko je potrebito što više se sastajati s dobrim igračima i igračicama sa strane; te će, valjda, poslužiti kao iskustvo za budući rad.

Tehnički rezultati:

Zekan Jurica—Josip Dominis 6:3 6:0, Zekan Jurica — Dr. Cindro 6:1 6:3, Karaman—Cindro 6:1 6:4, Karaman—Kovačević 6:0 6:0, Minček—Dr Cindro 6:4 6:4, Braća Zekan—Dr Cindro Dominis 6:0 6:0, Karaman Zekar—Cindro Dominis 6:2 6:4, Povela-Minček—Kovačević Dr Cindro 6:4 3:6 6:3, Dominis—Minček 6:3 6:3, Cindro—Pavela 6:0 6:0, Kovačević—Pavela 6:3 3:6 6:4, Cindro-Kovačević—Karaman-Bonačić 6:3 6:4. Bolje nego u Šibeniku.

Publike malo.

Kulturni napredak našega grada

Kako saznajemo, već dulje vremena borave u našem gradu protagonisti plesne umjetnosti, supruzi Tucić iz Zagreba. Gdja Tucić je u inozemstvu diplomirana nastavnica ritmičke gimnastike i umjetnog plesa, (dobro poznata iz zagrebačke komorne grupe) a gosp. Tucić jedan od najpriznatilih pedagoga na polju društv. plesne umjetnosti. Kako čujemo oni će ove sezone održati u Šibeniku tečajeve ritmičke gimnastike, kao i tečajeve mod. društv. plesova. Svraćamo pažnju c. gradjanstvu da se koristi ovom prilikom, koja će biti svakako pozitivna dobit za naš grad, a supruzima Tucić želimo dobar uspjeh.

Napadaj na policajca

Juče prije podne dok je građanstvo čekalo na red pred pekarnicom gosp. Šare, došlo je do jednog manjeg incidenta. Kako je bila velika navala, policajac Antunac Vice sa mukom je održavao red. Jedan iz publike, Marko Anžina, privatnik, na nekoliko opomena nije ga htio poslušati. Kada je po policajcu bio energičnije opomenut, izuenada ga je fizički napao, zadavši mu udarac u lice. Izgrednik je odmah predveden na pelicijsku stanicu, i stavljen u pritvor, te će poslije policijske kazne zbog pravljenja nereda biti predan državnom tužištvu radi napadaja zvaničnog lica na dužnosti.

Pretsjedništvo okružnog suda u Šibeniku

Su 1274—14/35/5

OGLAS

Za centralno grijanje okružnog suda u Šibeniku za zimsku periodu 1935—1936 budžetske godine ima se nabaviti 42.592 kg. engleskog uglja koks, 35.184 kg. mrkog komadastog uglja i 5 kubičnih metara bukovog drva za potpalu u peći.

Reflektanti koji žele preuzeti ovu nabavku neka izvole ovom sudu putem pošte ili lično dostaviti svoje ponude taksirane sa taksenom markom od din. 5:— u kojoj ponudi valja navesti najnižu cijenu uz koju bi pojedinac mogao dati ugalj i drvo i to postavno u dvorište suda.

Ponude podnijeti najdalje do uključivo 10 oktobra 1935, a nabavni uvjeti za to vrijeme stoje interesentima na raspolaganje svakog radnog dana od 7 do 13 sati u sobi br. 37.

Pretsjedništvo Okr. suda u Šibeniku dneva 23 septembra 1935.

Pretsjednik:
Dr K. PASINI

SKAUTIZAM

Kako je na ovdašnju gimnaziju premješten iz Splita g. Dr. Selem koji se je aktivno bavio skautizmom, to je njemu povjereno vodstvo ovdašnjeg stega, te će vjerovatno rad ove godine biti dosta intenzivan.

U nedjelju su skauti imali izlet na kome su se odlično proveli i zabavili.

RADI PREOBILJA MATERIJALA mnogi članci morali su ostati za naredne brojeve.

Molim Pn. gg. da to uvaže.

Br. 11.120—35.

Šibenik, 20 septembra 1935

POZIV

za podnošenje poreskih prijava za godinu 1935 onih obveznika tečevine, koji prema odredbama zakona o budžetskim dvanaestinama za 1935—36 godinu podležu posebnom poreskom dodatku.

Posebnom poreskom dodatku podleže i dužna su podneti prijavu:

a) ona industrijska preduzeća, koja robu prodaju neposredno potrošačima preko svojih filijala, prodavnica i komisionarskih stovarišta ili preko trećih fizičkih ili pravnih lica;

b) ona trgovačka i zanatska preduzeća, koja pored glavne radnje imadu i filijale (prodavnice) za prodaju robe neposredno potrošačima;

v) svi veliki magacini t. j. ona preduzeća, koja neposredno potrošačima prodaju mnogovrsnu robu, koja po svojoj prirodi spada u razne proizvodne i trgovačke grane.

Sva ova preduzeća podležè pod navedenim uslovima posebnom poreskom dodatku, ako i kad njihov cjelokupni bruto-promet obavljen u poslovnoj godini pre poreske promaši D. 1,000.000. Pod celokupnim prometom razumeva se ne samo promet obavljen sa potrošačima, negò i sav ostali obavljeni promet u zemlji i sa inostranstvom kao i od preduzeća (centrale) kao i svih njegovih ogranaka (filijala, prodavnica).

Poreska prijava ima se podneti u roku od 20 septembra do 19 oktobra t. g.

Prijavu ispunjava i podnosi:

1) sopstvenik preduzeća, odnosno lice za čiji se račun preduzeće vodi;

2) ako je preduzeće u posedu više lica, onda svi skupa;

3) za maloletnike njihovi rodit lji i tutori;

4) za masu njihov zastupnik.

Prijavu može podneti i drugo lice po specijalnom ili generalnom punomoćju poreskog obvezanika.

Pošto će se bruto-promet podložan posebnom poreskom dodatku redovno prijavljivati u poreskoj prijavi tečevine počam od 1936 godine, to će poreski obvezanici posebnog poreskog dodatka svoj bruto—promet obavljen u 1934 god. prijaviti običnim podneskom upravljenim ovoj poreskoj upravi. U tom podnesku (prijavi) ima se prijaviti celokupan bruto—promet (centrale i filijala, ogranaka i prodavnica) kako onaj obavljen u zemlji tako i onaj sa inostranstvom označavajući podjedno zasebno koliko od tog celokupnog prometa otpada na promet obavljen sa inostranstvom. U interesu je samih poreskih obveznika, da taj promet tačno prijave, kako bi izbjegli posljedice netačnog prijavljivanja.

Prijava (podnesak) ima se predati lično ili preko pošte onoj poreskoj upravi, na čijem teritoriju se nalazi uprava preduzeća (centrala).

Ko ne preda prijavu u roku odredjenom ovim pozivom platiće na ime kazne 3 posto razrezanog posebnog poreskog dodatka, a 10 posto ako prijavu ne preda ni na ponovan poziv u roku od 8 dana.

Ako preduzeće, čiji promet podleže posebnom poreskom dodatku, podnese negativnu izjavu ili podnese neistinitu izjavu u pogledu ukupno obavljenog prometa snosiće posljedice iz čl. 142 Zakona o neposrednim porezima.

Podnosiocu prijave dáće se potvrda o prijemu.

Poreska Uprava.

Obitelj gospodje Veselić troši mnogo bijele kave, jer je to krepka i zdrava hrana, a svima veoma ide u tek.

Gospodja Veselić kaže: »Znata kava nije baš jeftina, ali kada se pripreli s Pravim Franckom, manje je izdašnija, treba je mnogo manje, jer Pravi Franck daje kavi onu punoću i usavršava je u svakom pogledu, u aromi i u boji. To je jedno. Ako još uzmemo u račun, da Pravi Franck koristi zdravlju, onda je jasno, da se tako uštedi lijepe pare.«

Još samo par riječi o općinskom liječniku u Silbi

Već sam u prvom odgovoru g. g. S. D. naglasio, da mi nije bila namjera i da neću da polemiziram o općinskom liječniku u Silbi. A sada pak isto podvlačim, jer — opet velim — držim, da još nije vrijeme za to. Mišljenja sam pak, da ni izdaleka, bar momentalno, ne postoji opasnost da, Silbenjska općina ostane bez liječnika. Kada bi došlo do toga onda nebi bila samo moja dužnost, već bi morao svaki naš općinar, da kaže svoju.

Ja pak ne želim i neću odgovarati g.g. S. D. još i zato što sam mišljenja, da i u polemiki treba zadržati bar formu . . . Stoga baš ovom prilikom poručujem i g. autoru posljednjeg odgovora, neka se sjeti, da sve pak i polemika imaju svoja pravila, kojih se čovjek, bar donekle, mora pridržavati. Jer „skinuti ruka vice" nije teško i može svatko, ali si to tek pojedinci mogu dozvoliti...

— — —

A hoće li pak silbenjska općina o stati bez i ovog jedinog liječnika, to će pokazati — možda skora ? — budućnost. Ali držim, da bi ovo pitanje trebâlo konačno skinuti sa „dnevnog reda". jer ono u istinu već postaje banalno. A što je zlo, po srijedi nisu ri izdatci na liječnika, ni ostalo što se navadja, već vječiti antagonizam nekih odlomaka naše općine!

Znatiželjan sam ipak, ima li bar jedan naš općinar, koji bi mogo dokazati (ali dokazati), da je liječnik u našoj općini suvišan. Dok druge općine, daleko siromašnije — pune duga itd. — nego je to naša, drže liječnika, mi nalazimo za shodno tvrditi, da ga nemožemo plaćati i da nam je nepotreban, te činimo sve moguće. da ga odstranimo! To nam pada na pamet baš sada, kada čitavo naše primorje čini sve napore, da se čim bolje i brže razvije turizam, kojeg se ne može ni zamisliti bez liječnika. Mi preko svega toga prelazimo — bez obzira na posljedice — prosto za to, što je sjedište u jednom a ne u drugom mjestu!

Bilo bi daleko bolje, da svi naši odlomci skupno porade, da se naša općina ekonomski podigne, jer bi tek od toga imalâ vidne koristi naša rodjena gruda i svestrano bi podigla naša mjesta. Ovo bi bio zapravo jedini naš problem, dok problem liječnika kod nas sada u općine ne postoji on je postojao kada je naša općina bila bez liječnika.

T. Kuljerić.

Ovogodišnji promet stranaca u Silbi

Prema statističkim podatcima „Društva za unapredjenje turizma" i općine, bilo je ove godine (kroz ljetnu sezonu) na ljetovanju u Silbi 355 stranaca. Od ovih: Jugoslovena 291, Talijana 43, Nijemaca i Austrijanaca 15, Čeha 4, Litvanaca 2, Englez 1.

Imajući u vidu, da je ovo tek sada malo ozbiljnije uzeto, možemo biti potpuno zadovoljni sa posjetom ove godine. Jer stvarno do ove godine nije bilo niti jedne malo bolje ugostiteljske radnje, koja bi mogla pružiti strancu bar ono najnužnije. Medjutim, do dojduće sezone biće gotov novi veći hotel, te će tada, u glavnom, biti riješeno ovo za Silbu vitalno pitanje.

Sama statistika posljednjih godina dokazuje, da Silbu čeka lijepa budućnost u prometu stranaca. Nema sumnje, da će broj posjetilaca svake godine rasti, kako je to i do sada bilo, pak držimo, da nebi smjeli prekrštenih ruku čekati, već bi morali poduzeti sve, kako bi mjesto i kupalište čim bolje „dotjerali", e da bi tako pospješili razvitak turizma, od kojeg jedino (ako smo već jednom uvidjeli?) ovisi napredak naše Silbe. Mora nam bar sada postati jasno, da će Silba (je li nam ugodno svima ili nije!) u turizmu i dalje napredovati, što će je i podići, kako je to mnoga mjesta u našem primorju.

A sada ruke na prsa — budimo iskreni — i priznajmo: što smo do danas učinili za unapredjenje turizma, osim onoga što je učinilo „Društvo za unapredjenje turizma"? Svi se mi isprsavamo i ističemo naš lokalni patriotizam, ali to su nažalost, do sada bile samo riječi, kojima sâsvim malo ill ni malo koristimo našoj Silbi

T. K.

Traži se mlad šibenčanac inteligentan i uredan sa lijepim rukopisom, kao kancelarijski pomoćnik za tehničku kancelariju. Prednost imaju oni koji imaju razumjevanja i volju za crtanje. Prijave sa vlastoručnim opisom ličnih podataka nâ uredništvo pod „Kancelarijski pomoćnik".

Štampa i vlasništvo: Odlik, Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN—Šibenik. Urednik: Milan Radojković Odgov. urednik, Namilkar Vitaliani